

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/106/2017
Identifikačné číslo spisu:	3112202460
Dátum vydania rozhodnutia:	09.08.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3112202460.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. N., bývajúceho v E., zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Kováčik, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Legionárska 6434/2, proti žalovanému A. Z., bývajúcemu v E., zastúpenému advokátkou JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Nám. Sv. Anny 7269/20A, o ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 27C/17/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. decembra 2015 sp.zn. 6Co/913/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. septembra 2014, č.k. 27C/17/2012-167 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému odstrániť z pozemku na par.č. 275 o výmere 329 m² - zastavané plochy a nádvoría, zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. E. všetky predmety tam sa nachádzajúce, predovšetkým škridlu, drevo, plech, ďalej povinnosť zdržať sa užívania pozemku na parc.č. 275 o výmere 329 m² - zastavané plochy a nádvoría, zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. E. a určenia, že je vlastníkom časti pozemku o výmere 12 m² na parc.č. 271/1 o výmere 1 247 m² - zastavané plochy a nádvoría registra „C“, zapísanej na LV č. XXX., kat. úz. E., ktorá tvorí novovytvorený pozemok vo výmere a tvare, vytvorenom geometrickým plánom súdom ustanoveným znalcom, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podstata sporu medzi žalobcom a žalovaným spočíva v ich rozdielnych názoroch na priebeh hranice medzi susednými pozemkami, ktoré sú v ich výlučnom vlastníctve. Ide o pozemky nachádzajúce sa kat.úz. E., a to pozemok na parc.č. 271/1 vo vlastníctve žalovaného a pozemok na par. č. 275 (pôvodne 40/1) vo vlastníctve žalobcu. Medzi stranami prebehlo už viacero súdnych sporov. Žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaného odstrániť z pozemku na parc.č. 275 o výmere 329 m² hnutelné veci súd zamietol z dôvodov, že na tomto pozemku sa žiadne veci žalovaného

nenachádzali. Uviedol, že zo samotného tvrdenia žalobcu vyplynulo, že ak hovorí o jeho pozemku, teda o pozemku na parc.č. 275, hovorí o pozemku, ktorý nezodpovedá súčasným hraniciam tak, ako sú zakreslené v evidencii nehnuteľností, teda v katastri. Vychádza z hraníc pozemku, ktoré sú podľa jeho názoru vlastníckymi hranicami. Takúto povinnosť žalovaný nemohol splniť a súd nemohol rozhodnúť o splnení takejto povinnosti, pretože tieto predmety sa nachádzajú na pozemku na par.č. 271/1, a to v časti, ktorá má patriť žalobcovi, pričom ide o pozemok, ktorý má byť geometrickým plánom oddelený od pozemku na parc. č. 271/1. Teda nenachádzajú sa na pozemku na parc.č. 275 o výmere 329 m². Preto ak sa chcel žalobca domáhať odstránenia týchto vecí, bolo potrebné žalobu prispôbiť uvedenej skutočnosti. Ohľadne časti žaloby týkajúcej sa určenia vlastníckeho práva k časti pozemku na parc.č. 271/1, súd sa v prvom rade zaoberal tým, či žalobca je vlastníkom časti pozemku o výmere 12 m² na parc.č. 271/1 o celkovej výmere 1 247 m², ktorej evidovaným vlastníkom je žalovaný. Uviedol, že v danom prípade ide nielen o spornosť vlastníctva určitého pozemku, ale vzhľadom k skutkovým okolnostiam aj o spornosť geometrického určenia pozemku na parc. č. 271/1, teda hraníc tohto pozemku vo vzťahu k susednému pozemku na parc.č. 275. Po posúdení žalobného návrhu, po vypočutí účastníkov konania (strán) a po oboznámení sa s listinnými dôkazmi konštatoval, že žalobca má právny záujem na požadovanom určení. Rozsudok súdu vydaný na základe tohto návrhu môže odstrániť spor existujúcimi medzi účastníkmi, ktorý prebieha už dlhšie obdobie, vzťahy medzi nimi sú značne vyhrotené. Preto sa súd zaoberal aj vecnou stránkou žaloby. Podstatou tvrdenia žalobcu o tom, že je vlastníkom predmetnej časti pozemku je to, že v katastri nehnuteľností nie je zakreslená a zapísaná hranica pozemkov podľa geometrického plánu č. 458/62-207-920, ktorým na základe rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 9. júla 1963 vznikol pozemok na par.č. 40/1 a de facto aj hranica medzi ním a pozemkom na par.č. 41. Z pozemku na par.č. 40/1 vznikol súčasný pozemok na par. č. 275, ktorá je identická s par. č. 40/1. Z pozemku na par. č. 41 vznikol pôvodne pozemok na par.č. 271, z ktorého neskôr vznikol jeho rozdelením súčasný pozemok na par.č. 271/1, a to geometrickým plánom č. 33490520-118/97 z 12. decembra 1997. Súd sa zamerlal na zistenie, či v katastri evidovaná vlastnícka hranica (tzv. mapová hranica) zodpovedá skutočnej hranici (tzv. užívacej hranici) predmetných pozemkov a zistil, že tomu tak nie je. Súčasná mapová hranica medzi predmetnými pozemkami vznikla po vykonaní technicko-hospodárskeho mapovania (THM), teda po vykonaní miestneho vyšetrovania vlastníckych hraníc 8. novembra 1978 a následne sa štátne mapové dielo zapísalo do evidencie nehnuteľností a v takomto stave je zápis mapovej hranice doposiaľ. V roku 1997 bol vypracovaný geometrický plán č. 3349520-118/97 z 12. decembra 1997 geodetom Ing. Z., ktorý presne zohľadňuje súčasný stav. Skutočnosť, ktorú uviedol žalobca, že o zisťovaní priebehu hranice v roku 1978 sa dozvedel až s odstupom času (od svojej manželky), nemôže byť na jeho prospech a naopak na ťarchu žalovaného. Navyše uviedol, že mal vedomosť o tom, že v tom čase sa robilo mapovanie, avšak nevedel, že sa zisťuje hranica aj medzi nimi. Svoju nevedomosť ospravedlňoval tým, že chodil do práce a tiež, že manželka mu povedala, že jej dali niečo podpísať, kedy nastali spory medzi nimi. Toto konanie žalobcu, resp. jeho manželky, súd považoval za konanie postrádajúce starostlivosť riadneho hospodára. Domáhať sa ochrany práv, odvodených od takéhoto konania, bez riadneho a presvedčivého preukázania je v rozpore s § 1 a 2 Občianskym súdnym poriadkom. Vychádzajúc z uvedeného konštatoval, že o dobromyseľnosti žalobcu, teda o tom, že mu patrí predmetná nehnuteľnosť, nemožno od uvedeného mapovania uvažovať a mal za to, že žalobca tak nekonal v ospravedlniteľnom omyle. Aj keď THM je možné považovať za nepresné, bolo potrebné vziať do úvahy, že na základe neho bežne dochádzalo k zápisu vlastníckych práv k pozemkom. Pritom je významné, že v prípade spornosti nebolo možné tieto práva zapísať. Dotknutí vlastníci pozemkov mali možnosť namietat' výsledky miestneho vyšetrenia. K záveru o absencii dobromyseľnosti žalobcu viedla súd aj tá skutočnosť, že je nepravdepodobné, aby stavebník - žalobca postavil dom ináč, ako rovnobežne s hranicou pozemku, na ktorom dom stojí a ktorý susedí so susedným pozemkom. Takáto prax nie je bežná, ani rozumne a presvedčivo odôvodniteľná. Múrik v predzáhradke si žalobca postavil na svojom pozemku po zrušení práva prechodu zriadeného v prospech právnych predchodcov žalovaného približne v roku 1971. Podľa názoru súdu je v rozpore s racionálnym správaním sa (v prípade, že bežným účelom múrika je oddelenie, ohraničenie pozemku od susedného pozemku), ak si žalobca postavil múrik vo vnútri svojho vlastného pozemku (asi 60 cm od hranice medzi pozemkami kvôli tomu, aby nevstupoval na pozemok žalovaného, resp. otca žalovaného pri jeho údržbe). Mal za to, že takémuto uvažovaniu chýba bežná logika riadneho hospodára, a preto túto skutočnosť považoval za dôkaz o tom, že užívacia hranica medzi

pozemkami (nesporná približne až do roku 1996) viedla po priamke, na ktorej bol múrik postavený, kopírujúc plášť strechy domu na pozemku žalobcu. Obdobným správaním žalobcu bolo aj postavenie rodinného domu v roku 1965 vo vzdialenosti 1,3 metra od dreveného oplotenia, aby mal žalobca prístup k domu a mohol dom lepšie udržiavať. Podľa súdu bolo nepravdepodobné, s ohľadom na prezumpciu racionálneho správania sa stavebníka, aby postavil dom nie rovnobežne s hranicou pozemku, ale tak, že sa pozemok pri dome zužuje. Dom je pritom postavený tak, že jeho bočná stena kopíruje existujúcu mapovú hranicu a dané nasvedčuje tomu, že mapová hranica je aj užívateľskou hranicou. Poznamenal, že ak bol v minulosti žalobca presvedčený o tom, že mu sporná časť pozemku patrí, a toto jeho presvedčenie bolo v rozpore s katastrom, resp. evidenciou nehnuteľností, mohol sa svojho vlastníckeho práva domáhať skôr. Ak nevedel o existencii mapovej hranice, ktorá nezodpovedala jeho presvedčeniu o hranici medzi pozemkami, nebolo súdu zrejmé, z akého dôvodu si nenechal svoj pozemok oplotiť po celej dĺžke, ale múr si vybudoval iba v predzáhradke. Súd považoval za zarážajúcu skutočnosť, že žalobca akceptuje geometrický plán z roku 1963, ale neakceptuje výsledky mapovania, resp. miestneho vyšetrovania, proti ktorým nepodal žiadne námietky, pričom výsledky tohto mapovania sú od roku 1979 premietnuté do katastrálneho operátu a sú jeho súčasťou. Na miestnom vyšetrení bola zistená vlastnícka hranica a protokol podpísala manželka žalovaného, ktorá takisto užívala predmetný pozemok. Pritom bolo potrebné brať do úvahy aj tú skutočnosť, že geometrický plán č. 458/62-207-920 slúžil prioritne na účely rozdelenia pôvodného pozemku parc.č. 40 pri zrušení a vyporiadaní jeho podielového spoluvlastníctva (v rámci vyporiadania vzťahov v rodine N.). Predmetom záujmu žalobcu nebolo určovať presnú hranicu so susednými pozemkami. Súd nezisťoval okolnosti vzniku vlastníckeho práva žalovaného k predmetnému pozemku (vrátane spornej časti), nakoľko v konaní bolo rozhodujúce preukázanie vlastníckeho práva žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 15. decembra 2015 sp.zn. 6Co/913/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 69,91 €. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vyporiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody žalobca prezentoval už počas konania pred okresným súdom. Na zdôraznenie odvolací súd poukázal na správne závery súdu prvej inštancie, podľa ktorých v katastri evidovaná vlastnícka hranica (tzv. mapová) zodpovedá skutočnej hranici (tzv. užívateľskej hranici) predmetných pozemkov, čo vyplynulo z tvrdenia samotného žalobcu, ako aj iných objektívnych skutočností. Stotožnil sa so skutkovým hodnotením a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Dospel k záveru, že ani v minulosti, t.j. pred rokom 1978 nebol účastníkom, resp. ich právnym predchodcom zrejmy presný priebeh hranice medzi pozemkami po celej jej dĺžke (mimo dreveného oplotenia). K tomu prispela skutočnosť, že právní predchodcovia žalovaného mali „právo prechodu všetkými dopravnými prostriedkami pre ich hospodárske účely po nehnuteľnosti ležiacej pred domom žalobcu parc.č. 40/1“, ako bolo určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z 10. decembra 1968 spzn. 9C/276/68 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. augusta 1969 sp.zn. 9Co/195/71, ktorým dôkaz vykonal okresný súd. Podľa uvedeného rozhodnutia právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonávali právní predchodcovia žalovaného po nehnuteľnosti žalobcu v časti, kde sa v súčasnosti nachádza betónový múrik predzáhradky žalobcu, viac ako 30 rokov. V časti, po ktorej prechádzali právní predchodcovia žalovaného z pozemku žalobcu na svoj pozemok, preto prirodzene nebolo oplotenie, ktoré by vyznačovalo presnú hranicu medzi pozemkami. Také označenie hranice nebolo ani v čase vyhotovenia geometrického plánu č. 458/62-207-920 z 12. apríla 1963. Až v roku 1967 (nie v roku 1971, ako uzavrel súd prvej inštancie bez uvedenia podkladu, z ktorého vychádzal), ako vyplynulo z rozhodnutia ONV v Považskej Bystrici - užíšia komisia na ochranu verejného poriadku z 30. augusta 1967 a znaleckého posudku Ing. Špačka s poukazom na prílohu č. 4 - náčrt č. 2 pre sp.zn. 7C 202/68, v ktorom bol zakreslený múrik v predzáhradke žalobcu, si žalobca vybudoval uvedený betónový múrik. Urobil tak napriek nevôli právnym predchodcov žalovaného, pretože ako sa uvádza v rozhodnutí ONV v Považskej Bystrici z 30. augusta 1967, v mieste, kde začal s prácami pre budovanie múrika, bol zároveň vchod do dvora Z. - právnym predchodcov žalovaného. Podľa rozhodnutia Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10. decembra 1968 sp.zn. 9C/276/68 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 6. augusta 1969 bola žalobcovi uložená

povinnosť tento múrik odstrániť, aby tak právni predchodcovia žalovaného mohli nerušene vykonávať svoje právo prechodu. Nasledovala žaloba podaná žalobcom smerujúca proti právnym predchodcom žalovaného o zrušenie práva prechodu (vedená na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 7C/202/68) z dôvodu, že právni predchodcovia žalovaného už mali iný prístup k svojej nehnuteľnosti. Vzhľadom na uvedené mal odvolací súd za to, že je dôvodné domnievať sa, že žalobca postavil betónový múrik predzáhradky v mieste, ktoré on považoval za hranicu medzi pozemkami, a nie zámerne 70 cm do vlastného pozemku, ako v tomto konaní tvrdí. Relevantný význam mapovej hranice sa opiera o zistenie odborníka z oblasti geodézie Ing. Ivana Špačka, ktorý v konaní vedenom okresným súdom pod sp.zn. 10C/2496/99 uviedol, že „skutočnú garanciu súhlasu právnych predchodcov účastníkov tohto konania s priebehom hranice medzi pozemkami, je možné brať iba z čiastkového protokolu č. 014 z technicko-hospodárskeho mapovania z roku 1978, kde došlo k vyšetrovaniu vlastníckych hraníc, pričom protokol podpísali užívatelia aj vlastníci nehnuteľností domu č. 92 U. Z. (starý otec žalovaného) a B. Z. (otec žalovaného) a vlastníci a užívatelia domu č. 93 N. B., manželka žalobcu“. Z čiastkového protokolu č. 014, ktorý tvorí prílohu č. 7 znaleckého posudku Ing. Ivana Špačka z 23. mája 2003 č. 2/2003 vyplynulo, že sa 8. novembra 1978 vykonalo v obci E. miestne vyšetrovanie, pochôdzka na mieste samom, boli vyšetrené všetky pozemky a boli ako nesporné označené ich pôvodné, nové aj zmenené vlastnícke - užívacie hranice. Účastníci boli zároveň poučení o postupe v prípade sporných hraníc. Tento protokol podpísala aj prítomná manželka žalobcu N. B.. Odvolací súd sa stotožnil s hodnotením významu technického podkladu (o ktorý opieral žalobca svoj záver o priebehu skutočnej hranice, a to geometrického plánu č.458/62-207-920 z 12. apríla 1963 vyhotoveného Ing. E. A.) pre určenie priebehu hranice okresným súdom, vychádzajúc zo skutočnosti, že tento geometrický plán nebol vyhotovený za účelom zistenia priebehu hranice sporných pozemkov, ale za účelom riešenia iného súdneho sporu týkajúceho sa výlučne pozemku parc.č. 40 (teraz parc.č. 275) medzi inými účastníkmi konania (konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi žalobcom a ďalšími podielovými spoluvlastníkmi). Daný záver bol skontrolovaný na pokyn súdu znalcom Ing. Jozefom Gašparom (v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica sp.zn. 7C 208/68), ktorý skonštatoval, že niet nesporného pozemnoknižného materiálu na vyslovenie takého záveru, ako vykonal znalec Jajacay, a že mapa pozemnoknižná je len krokárska. Nemožno jednoznačne vysloviť, že by to bola skutočne mapová hranica medzi parcelami. Ako skonštatoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn. 9Co/195/71 podklady pre vyvodenie záveru o presnú hranicu nie sú dané, pretože podľa originálnej pozemkovej mapy nie je možné previesť stotožnenie, pretože táto mapa je nepresná, krokárska. Žalobca ani v rámci reklamačného konania nenapadol hranicu zaznamenanú na základe meračských náčrtov v rámci THM (podpísanú jeho manželkou), mapovú hranicu spochybnil až v roku 1998.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania, výslovne odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Odvolaciemu súdu vytýkal, že sa nezaoberal celým predmetom sporu tak, ako bol ním v odvolaní vymedzený, nevykonával ním navrhnuté dôkazy a vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal jeho odvolaním proti časti výroku súdu prvej inštancie, ktorým boli zamietnuté jeho dva návrhy na ochranu vlastníckeho práva, neodôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti. Namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nesprávne a nedostatočne odôvodnené. Všeobecné konštatovanie súdu, že súd prvej inštancie starostlivo a riadne vyhodnotil skutkový stav a že sa s ním stotožňuje, považoval za nedostatočné a nepresvedčivé, nakoľko v odvolaní tieto skutkové zistenia a právne posúdenie namietal konkrétnymi tvrdenými skutočnosťami. Za závažné považoval aj úvahy odvolacieho súdu, ktorými dopĺňal závery súdu prvej inštancie, a to predovšetkým zistenie, že ani v minulosti, t.j. pred rokom 1978, nebol účastníkom, resp. ich právnym predchodcom zrejmy presný priebeh hranice medzi pozemkami po celej jej dĺžke. V dôsledku uvedeného žalovaný nemohol byť dobromyseľný vo svojej držbe a užívaní pozemku. Namietal, že odvolací súd na jednej strane vyvracia skutkové zistenia okresného súdu, ale na druhej strane sa s nimi stotožňuje. Povinnosťou odvolacieho súdu bolo skutkové tvrdenia a z nich vyplývajúci rozpor pri zisťovaní skutkového stavu o dobromyseľnosti držby súdom prvej inštancie náležite vyhodnotiť. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný považoval dovolanie žalobcu za nedôvodné. Mal za to, že ako súd prvej inštancie, tak i odvolací súd podrobne svoje rozhodnutia odôvodnili a vyporiadali sa so všetkými nastolenými otázkami. Súd prvej inštancie sa zaoberal so všetkými problematickými otázkami, ktoré z konania vyvstali a tieto skutočne podrobne, systematicky a logicky zdôvodnil. Odvolací súd napriek tomu, že v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, doplnil svoje úvahy, ktoré podporili prvoinstančné rozhodnutie a vo svojich úvahách spracoval celú genézu súdnych sporov právnych predchodcov účastníkov tohto konania, týkajúcich sa predmetných pozemkov. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v celom rozsahu zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (dňa 19. februára 2016), t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalobca dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. Dovolanie žalobcu teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z týchto väd vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

9. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

10. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

11. Žalobca videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené.

12. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď

písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

13. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp.zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

14. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

15. Postup odvolacieho súdu, ktorý si osvojí skutkové a právne závery súdu prvej inštancie považujúc ich za vecne správne a v odôvodnení svojho rozhodnutia, sa obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia umožňovalo ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. Dôsledkom tohto postupu je, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa stáva integrálnou súčasťou odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré tak musí byť z hľadiska naplnenia ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. posudzované v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Odvolací súd sa náležite zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorou namietal nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie týkajúcich sa ochrany jeho vlastníckeho práva, nevykonania navrhovaného dokazovania potrebného na zistenie rozhodných skutočností, nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnej aplikácie ustanovenia Občianskeho zákonníka o vydržaní (viď str. 12-16 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Treba dodať, že odvolací súd napriek tomu, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie podrobne popísal celú genézu súdnych sporov právnych predchodcov účastníkov tohto konania (strán), týkajúcich sa predmetných pozemkov. Skutočnosť, že dovolateľ má na vec iný právny názor bez ďalšieho nepostačuje na založenie existencie vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dávalo totiž odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho skutkovým, či právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci sa účastníkom neodnímal možnosť uplatnenia procesných práv v konaní v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (R 54/2012, R 43/2003). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

16. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu (viď uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Nevykonanie určitého stranami navrhovaného dôkazu nezakladá procesnú vadu majúcu za následok prípustnosť dovolania (viď R 37/1993, R 125/1999, R

6/2000). Neúplnosť skutkových zistení alebo nesprávnosť skutkových záverov nie sú v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a mnohé ďalšie). Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

17. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo podľa § 238 O.s.p. prípustné a neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.